

PRIEŠGAISRINĖS APSAUGOS IR GELBĖJIMO DEPARTAMENTO PRIE VIDAUS
REIKALŲ MINISTERIJOS DIREKTORIAUS
Į S A K Y M A S

**DĖL PRIEŠGAISRINĖS APSAUGOS IR GELBĖJIMO DEPARTAMENTO PRIE
VIDAUS REIKALŲ MINISTERIJOS DIREKTORIAUS 2010 M. BIRŽELIO 28 D.
ĮSAKYMO NR. 1-192 „DĖL PERSPĖJIMO SISTEMOS PRIEŽIŪROS
ORGANIZAVIMO TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO“ PAKAITIMO**

2013 m. spalio 10 d. Nr. 1-253
Vilnius

P a k e i ė i u Perspėjimo sistemos priežiūros organizavimo tvarkos aprašą, patvirtintą
Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos
direktoriaus 2010 m. birželio 28 d. įsakymu Nr. 1-192 „Dėl Perspėjimo sistemos priežiūros
organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2010, Nr. [80-4203](#)), ir išdėstau jį nauja
redakcija (pridedama).

DIREKTORIUS
VIDAUS TARNYBOS GENEROLAS

REMIGIJUS BANIULIS

SUDERINTA
Lietuvos savivaldybių asociacijos
2013-08-09 raštu Nr. (11)-SD-617

PATVIRTINTA

Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo
departamento prie Vidaus reikalų ministerijos
direktorius

2010 m. birželio 28 d. įsakymu Nr. 1-192

(2013 m. spalio 10 d. įsakymo Nr. 1-253
redakcija)

PERSPĖJIMO SISTEMOS PRIEŽIŪROS ORGANIZAVIMO TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Perspėjimo sistemos priežiūros organizavimo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) reglamentuoja perspėjimo sistemos, užtikrinančios garsinio perspėjamojo civilinės saugos signalo davimą ir (ar) informacijos apie gresiančią ar susidariusią ekstremaliąją situaciją perdavimą, nuolatinei parengčiai užtikrinti būtinų techninės ir programinės įrangos techninės priežiūros darbų ir remonto organizavimą, šios įrangos būklės tikrinimą, taip pat šiose veikose dalyvaujančių fizinių ir juridinių asmenų atsakomybę.

2. Aprašas taikomas perspėjimo sistemos elementų – perspėjimo sirenomis sistemos (toliau – PSS) ir trumpųjų perspėjimo pranešimų, perduodamų naudojant viešųjų judriojo telefono ryšio paslaugų teikėjų tinklų infrastruktūrą, sistemos (toliau – GPIS) – priežiūrai organizuoti.

3. Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos (toliau – Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas) yra atsakingas už PSS ir GPIS priežiūros organizavimo tvarkos nustatymą, šių sistemų parengties kontrolę ir Aprašo reikalavimų vykdymą valstybės lygiu.

4. Savivaldybių administracijų direktoriai yra atsakingi už PSS techninės įrangos apskaitą ir inventorizavimą, PSS naudojimo ir priežiūros organizavimą Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento nustatyta tvarka, PSS parengtį ir Aprašo reikalavimų vykdymą savivaldybės lygiu.

5. Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento direktoriaus nustatytų ūkio subjektų, įregistruotų Valstybinės reikšmės ir pavojingų objektų registre (toliau – Sąrašo subjektai), vadovai yra atsakingi už PSS techninės įrangos, įrengtos galimos taršos ar pavojaus zonoje ir aplink Sąrašo subjektą esančiose gyvenamosiose vietovėse, kuriose gyvena 100 ir daugiau gyventojų, priežiūros organizavimą ir techninę būklę. Minėtos įrangos naudojimo tvarka ir priežiūros organizavimas privalo būti suderinti su savivaldybės administracija.

6. Kiti fiziniai ir juridiniai asmenys, nuosavybės teise disponuojantys PSS technine įranga arba kurių nuosavybės teise disponuojamuose pastatuose arba ant šių pastatų yra įrengiama PSS techninė įranga, kuri naudojama savivaldybės gyventojams perspėti ir informuoti, yra atsakingi už šios įrangos fizinę saugą. Kartu su savivaldybės administracijos direktoriumi šie asmenys yra atsakingi už minėtos įrangos naudojimą ir priežiūros organizavimą. PSS įrangos naudojimą ir priežiūrą reglamentuoja savivaldybės administracijos direktoriaus ir fizinių ar juridinių asmenų sudaryti susitarimai ar sutartys arba kiti teisėti savivaldybės administracijos sprendimai.

7. Perspėjimo sistemos priežiūra apima visos perspėjimo sistemoje naudojamos techninės įrangos, neatsižvelgiant į įrangos nuosavybės formą, ir perspėjimo sistemos techninei įrangai valdyti naudojamos elektroninių ryšių infrastruktūros priežiūrą arba jos nuomą. Perspėjimo sistemos priežiūrą sudaro:

7.1. kasdienis patikrinimas;

7.2. kasdienė techninė priežiūra;

- 7.3. periodinė techninė priežiūra;
- 7.4. periodinis patikrinimas;
- 7.5. remontas;
- 7.6. perspėjimo sistemos priežiūros ir jos būklės įvertinimo dokumentacijos tvarkymas.
- 8. Apraše vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos civilinės saugos įstatyme (Žin., 1998, Nr. [115-3230](#); 2009, Nr. [159-7207](#)) apibrėžtas sąvokas.

II. PSS PRIEŽIŪROS ORGANIZAVIMAS

9. PSS priežiūros darbus atlieka asmenys, paskirti remiantis savivaldybių administracijų ir ūkio subjektų, įstaigų ar fizinių asmenų sudarytomis sutartimis (toliau – Sutartys). Priežiūros darbus kontroliuoja savivaldybių administracijų darbuotojai, atsakingi už civilinę saugą savivaldybėje (toliau – savivaldybių CS darbuotojai).

10. PSS priežiūra atliekama vadovaujantis PSS techninės įrangos priežiūros ir naudojimo dokumentacijos reikalavimais, Aprašu ir kitais reikalavimais, susijusiais su PSS priežiūra.

11. PSS techninę priežiūrą atliekantys darbuotojai privalo būti tinkamos kvalifikacijos.

12. PSS priežiūrą atliekantys darbuotojai, privalo būti susipažinę su:

12.1. PSS priežiūros darbų ir tikrinimų grafiku;

12.2. PSS struktūra, PSS techninės įrangos išdėstymo vietomis, techninės įrangos juridine priklausomybe ir naudojimo tvarka;

12.3. PSS techninės priežiūros darbų aprašymais, darbų atlikimo tvarka, normatyvais.

13. Kasdienis patikrinimas ir kasdienė techninė priežiūra atliekama pagal PSS techninės būklės įvertinimo aprašus, kuriuos parengia PSS techninę priežiūrą atliekantys darbuotojai. Ši patikrinimą savivaldybių administracijų direktorių sprendimu, suderintu su apskričių priešgaisrinės gelbėjimo valdybų (toliau – APGV) ir jų struktūrinių padalinių, kitų civilinės saugos sistemos subjektų vadovais, atlieka šių vadovų įgalioti struktūriniai padaliniai ar darbuotojai, atsakingi už perspėjimą ir informavimą (toliau – civilinės saugos sistemos subjektų vadovų įgalioti struktūriniai padaliniai ar darbuotojai), perimdami budėjimą ar pradėdami darbą. PSS techninės būklės įvertinimo apraše, atsižvelgiant į naudojamą techninę įrangą, PSS naudotojui turi būti numatyta galimybė pagal tam tikrus vizualiosios kontrolės elementus arba kitus techninės kontrolės elementus nustatyti, ar PSS techninė įranga veikia.

14. PSS techninės įrangos, išskyrus sirenas, PSS valdyti naudojamos elektroninių ryšių infrastruktūros periodinė techninė priežiūra ir patikrinimai atliekami kiekvieną mėnesį pagal Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento sudarytą grafiką (toliau – grafikas).

15. Elektroninių ir elektromechaninių (tarp jų ir vietinio valdymo) sirenų periodinė techninė priežiūra atliekama du kartus per metus (pavasari ir rudenį). Šios techninės priežiūros metu sirenos gali būti jungiamos po vieną ir ne ilgiau kaip 10 sekundžių. Sirenų techninės priežiūros grafiką sudaro ir suderina su savivaldybės administracija fiziniai ar juridiniai asmenys, atliekantys PSS priežiūrą.

16. Periodinės techninės priežiūros darbai, kuriems atlikti reikia daugiau kaip vienos darbo dienos, paskirstomi taip, kad paskutiniai priežiūros darbai būtų baigti grafike nurodytą dieną.

17. Periodinės techninės priežiūros darbus atliekantys darbuotojai apie darbų pradžią, pabaigą, PSS būklę ir jos parengtį informuoja savivaldybių CS darbuotojus ir, atsižvelgdami į tai, kur įrengtas PSS valdymo pultas, civilinės saugos sistemos subjektų vadovų įgaliotus struktūrinius padalinius ar darbuotojus. Atlikta PSS periodinė techninė priežiūra, patikrinimai ir sistemos būklė fiksuojami „Perspėjimo sistemos būklės, gautos informacijos bei nurodymų ir atliktų veiksmų registravimo žurnale“, kurį sudaro šios skiltys: Eilės numeris; Data, laikas; Gautas nurodymas, informacija; Atlikti veiksmai. Šiame žurnale registruojami atlikti PSS periodinės techninės priežiūros darbai, sistemos gedimai ir jų priežastys, kas šią priežiūrą ar gedimų šalinimą atliko, kokia sistemos būklė, kokie gauti nurodymai ar informacija dėl

perspėjimo sistemos aktyvinimo ar jos nesankcionuoto panaudojimo, kas perdavė nurodymą ar pateikė informaciją, kokie veiksmai atlikti ir kas juos atliko.

18. Savivaldybių CS darbuotojai apie atliktus PSS periodinės techninės priežiūros darbus, jos būklę ir parengtį informuoja APGV civilinės saugos skyrių (toliau – CS skyriai) darbuotojus, atsakingus už PSS priežiūros organizavimą ir kontrolę, kurie ne vėliau kaip per vieną darbo dieną elektroniniu paštu informuoja Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento Civilinės saugos valdybos Pasirengimo nelaimėms ir perspėjimo skyriaus (toliau – PNPS) darbuotoją, atsakingą už perspėjimo sistemos priežiūros organizavimą ir kontrolę.

19. PSS periodinis patikrinimas atliekamas kiekvieną mėnesį pagal grafiką, atlikus PSS mėnesio techninės priežiūros darbus. Šio patikrinimo metu sirenos nejungiamos.

20. Periodinis elektroninių sirenų patikrinimas tyliuoju testavimo režimu, jei tai leidžia programinė ir techninė įranga, atliekamas du kartus per mėnesį, pirmą ir trečią trečiadienį, 12.00 val.

21. Du kartus per metus, balandžio ir spalio mėn., grafike nurodytą dieną atliekamas PSS patikrinimas: jungiamos centralizuoto ir vietinio valdymo sirenos ir informacija gyventojams teikiama per Lietuvos nacionalinį radiją ir televiziją, kitus nacionalinių, regioninių ir vietinių programų transliuotojus. Šių patikrinimų metu gyventojai perspėjami ir informuojami taip pat ir trumpaisiais pranešimais per GPIS.

22. PSS periodinį patikrinimą atlieka civilinės saugos sistemos subjektų vadovų įgalioti struktūriniai padaliniai ar darbuotojai, dalyvaujant savivaldybių CS darbuotojams ir PSS techninę priežiūrą atliekantiems darbuotojams.

23. Patikrinimų, techninės priežiūros ar kitu metu pastebėjus PSS veikimo sutrikimų, techninės ar programinės įrangos, ryšio kanalų ar skirtųjų linijų gedimų, nedelsiant imamasi būtinų priemonių gedimams pašalinti ir PSS veikimui atkurti.

24. Sutrikus PSS veikimui, informuojami savivaldybių CS darbuotojai ir (ar) PSS priežiūrą atliekantys darbuotojai.

25. Darbuotojai, atliekantys PSS priežiūrą, privalo PSS veikimo sutrikimus šalinti nedelsdami arba Sutartyse nustatytais terminais.

26. Savivaldybių CS darbuotojai apie visus PSS veikimo sutrikimus, techninės įrangos gedimus, šių sutrikimų ar gedimų priežastis, PSS veikimo atkūrimą raštu informuoja APGV CS skyrių darbuotojus, atsakingus už PSS priežiūros organizavimą ir kontrolę, o šie – Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento Civilinės saugos valdybos Situacijų koordinavimo skyriaus (toliau – SKS) budinčios pamainos vyriausiąjį ar vyresnįjį specialistą ir PNPS darbuotoją, atsakingą už perspėjimo sistemos priežiūros organizavimą ir kontrolę.

III. PSS PERIODINIS PATIKRINIMAS, KAI JUNGIAMOS SIRENOS

27. PSS periodinis patikrinimas, kai jungiamos centralizuoto ir vietinio valdymo sirenos (toliau – PSS patikrinimas), atliekamas iš anksto apie šį patikrinimą pranešus per visuomenės informavimo priemones. Valstybės lygiu gyventojus apie PSS patikrinimą informuoja Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas, savivaldybės lygiu – savivaldybės administracijos direktorius.

28. PSS patikrinimą organizuoja ir sistemos veikimą kontroliuoja:

28.1. valstybės lygiu – Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas ir jam pavaldžios įstaigos;

28.2. savivaldybės lygiu – savivaldybės CS darbuotojai.

29. Grafike nurodytą dieną savivaldybių CS darbuotojai informuoja APGV CS skyrių darbuotojus, atsakingus už PSS priežiūros organizavimą ir kontrolę, apie pasirengimą PSS patikrinimui. Pastarieji elektroniniu paštu arba faksu ne vėliau kaip iki 11.00 val. informuoja Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento SKS budinčios pamainos vyriausiąjį ar

vyresnįjį specialistą, kuris telefonu informuoja Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento PNPS darbuotoją, atsakingą už perspėjimo sistemos priežiūros organizavimą ir kontrolę.

30. PSS patikrinimas atliekamas grafike nurodytą dieną šia tvarka:

30.1. 11.52 val. jungiamos centralizuoto ir vietinio valdymo sirenos, gyventojai perspėjami trumpaisiais pranešimais per GPIS;

30.2. 11.55 val. gyventojai informuojami apie PSS patikrinimą per Lietuvos nacionalinį radiją ir televiziją, kitus nacionalinių, regioninių ir vietinių programų transliuotojus, jei su jais yra pasirašyti atitinkami susitarimai dėl gyventojų informavimo.

31. PSS patikrinimo rezultatai pateikiami šia tvarka:

31.1. PSS patikrinimo pirminiai rezultatai (kaip veikė, ar buvo veikimo sutrikimų, įrangos gedimų, kurie liko nepašalinti) pranešami patikrinimo dieną 29 punkte nurodyta tvarka:

31.1.1. APGV CS skyriams – ne vėliau kaip iki 14.00 val.;

31.1.2. Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento SKS budinčios pamainos vyriausiajam ar vyresniajam specialistui – ne vėliau kaip iki 16.00 val.;

31.2. užpildytas Perspėjimo sirenomis sistemos patikrinimo duomenų suvestinės formą (1 priedas) ir Gyventojų perspėjimo duomenų suvestinės formą (2 priedas) savivaldybių CS darbuotojai per 3 darbo dienas pateikia APGV CS skyriams, kurie per 3 darbo dienas elektroniniu paštu pateikia Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento CSV PNPS darbuotojui, atsakingam už perspėjimo sistemos priežiūros organizavimą ir kontrolę.

IV. VEIKSMAI, KAI SIRENOS ĮSIJUNGIA NESANKCIONUOTAI

32. Kai sirenos įsijungia nesankcionuotai:

32.1. civilinės saugos sistemos subjektų vadovų įgalioti struktūriniai padaliniai ar darbuotojai, gavę informaciją apie nesankcionuotą sirenų įsijungimą, informuoja savivaldybės CS darbuotoją ir (ar) darbuotojus, atliekančius PSS techninę priežiūrą, savo tiesioginį viršininką, Bendrojo pagalbos centro teritorinį skyrį, Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento SKS budinčios pamainos vyriausiąjį ar vyresnįjį specialistą, kuris telefonu informuoja PNPS vyriausiąjį specialistą, atsakingą už Perspėjimo sistemos priežiūros organizavimą ir kontrolę;

32.2. savivaldybių CS darbuotojai nedelsdami informuoja darbuotojus, atliekančius PSS priežiūrą, APGV CS skyrius ir organizuoja nesankcionuoto sirenų įsijungimo priežasčių tyrimą. Savivaldybių CS darbuotojai ne vėliau kaip per vieną darbo dieną elektroniniu paštu arba faksu informuoja Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento PNPS ir APGV CS skyrių apie sirenų nesankcionuoto įsijungimo galimą priežastį ir atliekamus veiksmus. Tyrimo eigą kontroliuoja APGV CS skyriai.

33. Savivaldybių CS darbuotojai, pirmieji gavę informaciją apie nesankcionuotą sirenų įsijungimą, pirmiausia informuoja civilinės saugos sistemos subjektų vadovų įgaliotus struktūrinius padalinius ar darbuotojus, atsakingus už perspėjimą ir informavimą, ir 32.2 punkte nurodytus struktūrinius padalinius ar darbuotojus.

34. Savivaldybių CS darbuotojai ne vėliau kaip per 5 darbo dienas savivaldybės administracijos direktoriaus patvirtintą sirenų nesankcionuoto įsijungimo tyrimo akto kopiją išsiunčia Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentui ir APGV CS skyriui.

V. GPIS PRIEŽIŪROS ORGANIZAVIMAS

35. GPIS techninės bei programinės įrangos ir GPIS darbui reikalingos infrastruktūros priežiūrą atlieka juridinis asmuo pagal sutartį, pasirašytą su Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentu. GPIS priežiūra atliekama pagal Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento patvirtintą GPIS techninės priežiūros darbų aprašą.

36. Kasdienis GPIS patikrinimas atliekamas pagal GPIS naudotojo vadove nustatytą tvarką: konkretaus naudotojo vardu jungiamasi prie sistemos ir tikrinama, ar veikia pagrindiniai sistemos valdymo įrankiai. Patikrinimą atlieka Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento SKS budinčios pamainos vyriausieji ar vyresnieji specialistai perimdami budėjimą.

37. Jei nepavyksta prisijungti prie GPIS serverio arba pati sistema tekstiniu pranešimu monitoriuje praneša apie problemą, Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento SKS budinčios pamainos vyriausieji ar vyresnieji specialistai nedelsdami informuoja gyventojų perspėjimo ir informavimo informacinės sistemos administratorius ir (ar) GPIS priežiūrą atliekanti juridinį asmenį ir PNPS darbuotoją, atsakingą už perspėjimo sistemos priežiūros organizavimą ir kontrolę.

38. GPIS būklė įrašoma Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos Civilinės saugos valdybos Situacijų koordinavimo skyriaus darbo žurnale.

39. GPIS veikimo periodinis patikrinimas atliekamas kartą per mėnesį kiekvieno mėnesio pirmą šeštadienį 12.00 val. GPIS standartizuotas patikrinimo pranešimas perduodamas gyventojams trimis kalbomis: 578 korinio transliavimo kanalu (toliau – kanalas) – lietuvių kalba, 525 kanalu – anglų kalba, 605 kanalu – rusų kalba. Pranešimas kartojamas 3 kartus kas keturias minutes.

VI. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

40. PSS techninės įrangos nurašymas dėl pripažinimo netinkamu (negalimu) naudoti ir likvidavimas privalo būti suderintas su Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentu.

41. Asmenys, netinkamai atlikę arba organizavę ir kontroliavę PSS priežiūrą arba netinkamai naudoję PSS, atsako teisės aktų nustatyta tvarka.

Perspējimo sistemos priežiūros organizavimo tvarkos
aprašo
1 priedas

(Perspėjimo sirenomis sistemos patikrinimo duomenų suvestinės formos pavyzdys)

PERSPĖJIMO SIRENOMIS SISTEMOS PATIKRINIMO DUOMENŲ SUVESTINĖS FORMA

(20 m. d.)

[illegible]

Perspējimo sistemos priežiūros organizavimo tvarkos
aprašo
2 priedas

(Gyventojų perspėjimo sirenomis duomenų suvestinės formos pavyzdys)

GYVENTOJŲ PERSPĖJIMO SIRENOMIS DUOMENŲ SUVESTINĖS FORMA

(20 m. d.)

[illegible]

(viršininkas)

(parašas)

(vardas ir pavardė)
